

Sensorrettleiing FIN3006 haust 2015

Gunnar Bårdsen

1. (a) Ein kvit støy prosess har
  - middelverdi null,
  - konstant varians, og
  - ingen autokovarians.
- (b) Ein prosess er svakt stasjonær dersom han har
  - konstant middelverdi
  - konstant varians
- (c) Ein prosess er strengt stasjonær dersom fordelingsfunksjonen er konstant over tid.
- (d) Ein prosess er integrert av orden null dersom han ikkje må differensierast for å verta stasjonær.
- (e) Ein prosess er integrert av orden ein dersom han må differensierast ein gong for å verta stasjonær.
- (f) Seriane i vektoren $\mathbf{z}_t = (z_{1t}, z_{2t}, \dots z_{nt})'$ er kointegrerte av orden d, b :

$$\mathbf{z}_t \sim CI(d, b)$$

dersom

- i. Alle seriane er integrerte av orden d
- ii. Det finst ein lineær kombinasjon av seriane som er integrert av orden $(d - b)$ der $b > 0$.

2. (a) Nullhypotesa for DF-testen

$$\Delta y_t = \rho_0 + \rho_1 y_{t-1} + v_t$$

er $\rho_1 = 0$. Alternativhypotesa er $\rho_1 < 0$.

- (b) Testobservatoren er

$$\frac{-0.017018}{0.0092983} = -1.83$$

Med ein kritisk verdi på -2.869 kan ikkje nullhypotesa forkastast.

- (c) Nullhypotesa for DF-testen

$$\Delta y_t = \rho_0 + \rho_1 t + \rho_2 y_{t-1} + v_t$$

er $\rho_2 = 0$. Alternativhypotesa er $\rho_2 < 0$.

(d) Testobservatoren er

$$\frac{-0.48439}{0.043129} = -11.23$$

Med ein kritisk verdi på -3.423 kan nullhypotesa forkastast.

(e) Korrigert for deterministisk trend, er serien stasjonær.

3. Dersom det er p I(1) seriar

$$\mathbf{z}_t = (z_1 \ z_2 \ \cdots \ z_p)'_t$$

Engle-Granger: Et minimum er at kandidaten har med om prosedyren:

(a) Estimer, avhengig av teori,

$$z_{1t} = a_0 + \sum_{i=2}^p a_i z_{it} + e_t.$$

med OLS og test om $\psi = 0$ i

$$\Delta e_t = c + \psi e_{t-1} + v_t.$$

(b) Estimer EqCM

$$\Delta z_{1t} = b_0 + b_1 \hat{e}_{t-1} + \sum_{i=2}^p b_i \Delta z_{it} + e_t$$

Vidare drøfting av estimering av EqCM med rikare dynamikk og spesifikasjonstesting gir bonus.

Johansen: Forventar som minimum drøfting av rang, testing av denne, og tilsvarende ulike varianatar av $\boldsymbol{\Pi} = \boldsymbol{\alpha}\boldsymbol{\beta}'$ i

$$\Delta \mathbf{z}_t = \boldsymbol{\Pi} \mathbf{z}_{t-1} + \sum_{i=1}^k \Gamma \Delta \mathbf{z}_{t-i} + \boldsymbol{\psi} \boldsymbol{\delta}_t + \mathbf{v}_t.$$

Samanlikning og vurdering bør innehalda, som minimum, fylgjande moment:

- (a) teststyrke til einingsrottestar,
- (b) simultanitetsskjehet
- (c) enkeltlikning kontra system,
- (d) testa antalet kointegrasjonsvektorar
- (e) hypotesetesting om kointegrasjonsparametre.

4. Antal kointegrasjonsvektorar er null. Svaret bør innehalda ein gjennomgang av rangtesten dersom det ikkje er gjort tidlegare.
5. Informasjonskriteria er

$$AIC = \ln(\hat{\sigma}^2) + \frac{2k}{T}$$

$$SBIC = \ln(\hat{\sigma}^2) + \frac{k}{T} \ln T$$

$$HQIC = \ln(\hat{\sigma}^2) + \frac{2k}{T} \ln(\ln(T))$$

der $k = p+q+1$ er antalet parametre, $T =$ uvalsstorleik. Ein bør ha med ei samanlikning av kriteria og at $SBIC$ straffar kraftigare antalet parametre enn AIC , og vil difor velja modellar med færre parametre.

6. Gode svar har gjennomgangar av modellane med parametertolkingar.

- (a) M1 er GARCH, vil ha tolking av parametre. Stabilitetsrestriksjonar gir bonus.
- (b) M2 er GARCH-M. Bør ha med tolking at avkastning avheng av risiko. Estimat rett forteikn, men insignifikant.
- (c) M3 er GJR eller GARCH-T. Terskelledd har rett forteikn og er signifikant.
- (d) Både IC og log-likelihood vel GJR.

7. Ein SETAR-modell i si enklaste form med to regime er

$$y_t = \begin{cases} \mu_1 + \phi_1 y_{t-1} + u_{1t} & \text{dersom } y_{t-k} < r \\ \mu_2 + \phi_2 y_{t-1} + u_{2t} & \text{dersom } y_{t-k} \geq r \end{cases} .$$

Drøfting av estimering kan innehalda momenter som:

- Ein skal estimera mange storleikar:
  - Antal regimer;
  - Grensevariabelen;
  - Etterslepet—lagget—til grensevariabelen;
  - modellforma—antal lag—in kvart regime;
  - Grenseverdien for regimebyte; og
  - Koeffisientane i kvart regime.
- Me greier ikkje estimera alt dette på ein gong, så ofte må ein prøva seg fram, eller basera seg på teori.
- Laglengda kan bestemmast ved hjelp av eit informasjonskriterium for ein gitt grensevariabel og fast grenseverdi. Til dømes foreslår Tong (1990) eit modifisert “Akaike Information Criterion” (AIC) for toregime TAR-modellen gitt ved:

$$AIC(p_1, p_2) = T_1 \ln \hat{\sigma}_1^2 + T_2 \ln \hat{\sigma}_2^2 + 2(p_1 + 1) + 2(p_2 + 1),$$

der T_1 og T_2 er observasjonstala i regime 1 og 2, p_1 og p_2 er laglengdene, og $\hat{\sigma}_1^2$ og $\hat{\sigma}_2^2$ er restleddsvarsiansane.